

DRAGØR KOMMUNE
Kirkevej 7
2791 Dragør

Att. Ledelsen af hjemmesygeplejen

Afgørelse om påbud til Dragør Kommunes Hjemmesygepleje

Styrelsen for Patientsikkerhed har nu truffet endelig afgørelse i sagen med sagsnr. 5-9011-1067/2.

Styrelsen har den 6. september 2017 partshørt Dragør Kommunes Hjemmesygepleje over et afgørelsesudkast om påbud efter sundhedsloven § 215 b, stk. 1.

Dragør Kommunes Hjemmesygepleje har den 3. november 2017 afgivet høringsvar, som er inddraget i afgørelsen.

Afgørelsen og den endelige tilsynsrapport er vedlagt.

Med venlig hilsen

Sofie Amalie Bøje Nielsen
Fuldmægtig, cand.jur.

13. november 2017

Sagsnr. 5-9011-1067/2/

Reference SABN

T +4593514257

E

AFGØRELSE

Styrelsen for Patientsikkerhed giver på baggrund af et tilsynsbesøg den 20. juni 2017 et påbud til Dragør Kommunes Hjemmesygepleje, om:

1) at sikre forsvarlig medicinhåndtering fra dags dato.

2) at sikre tilstrækkelig journalføring i overensstemmelse med lovgivningen herom fra dags dato.

Påbuddet kan ophæves, når Styrelsen for Patientsikkerhed ved et nyt tilsynsbesøg har konstateret, at påbuddet er efterlevet.

Begrundelse

Styrelsen for Patientsikkerhed gennemførte den 20. juni 2017 et varslet planlagt tilsyn med Dragør Kommunes Hjemmesygepleje, som var udvalgt ved en tilfældig stikprøve.

Hjemmesygeplejen i Dragør Kommune er ledet af én centerchef og organisationen er delt i to teams med hver sin leder. Team Syd lederen er leder for hele sygeplejerskegruppen, og Team Nord lederen er leder for alle social- og sundhedsassistenter.

Styrelsen har ved afgørelsen benyttet de oplysninger, der fremkom ved tilsynet, og som er anført i tilsynsrapporten, herunder journaldokumentationen for tre patienter.

Ved tilsynet blev styrelsen opmærksom på, at journalføringen var mangelfuld, og at der var problemer med medicinhåndteringen.

For en detaljeret gennemgang af fundene ved tilsynsbesøget henvises til tilsynsrapporten.

I tilsynsrapporten har Styrelsen for Patientsikkerhed opstillet minimumskrav med hensyn til målepunkter, som efter styrelsens opfattelse skal efterleves på et sted som Dragør Kommunes Hjemmesygepleje for at understøtte, at behandling og pleje sker med den fornødne omhu og samvittighedsfuldhed. I rapporten er de relevante vejledninger m.v. angivet i tilknytning til de enkelte målepunkter i rapportens bilag.

Dragør Kommunes Hjemmesygepleje har den 3. november afgivet hørings svar, som ikke har givet anledning til ændring af styrelsens vurdering af forholdene.

Dragør Kommunes Hjemmesygeplejes høringssvar bestod af beskrivelse af tiltag, der er iværksat umiddelbart, samt af en handleplan med henblik på at sikre tilstrækkelig journalføring og ansvarlig medicinhandling fremadrettet.

Styrelsen anerkender, at Dragør Kommunes hjemmesygepleje har rettet de fund der var ved tilsynets tre stikprøver, og at Hjemmesygeplejen i Dragør Kommune vil fremadrettet gennemføre egenkontrol via flere årlige stikprøver. Der er lagt en plan for at øge de samlede personalekompetencer senest med udgangen af 2017 samt primo 2018, med det formål at lovgivningen overholdes.

Det er dog styrelsens vurdering, at det fortsat er nødvendigt at give behandlingsstedet et påbud om at sikre forsvarlig medicinhandling og tilstrækkelig og relevant journalføring i overensstemmelse med lovgivningen herom.

Medicinhandling

Ved tilsynsbesøget den 20. juni 2017 konstaterede Styrelsen for Patientsikkerhed, at der vedrørende medicinhandling blandt andet i en ud af to stikprøver var uoverensstemmelse mellem ordineret medicin og det i medicinlisten anførte. Derudover manglede der i begge stikprøver korrekt handelsnavn på medicinlisten.

Styrelsen fandt ved tilsynsbesøget, at der i to ud af to stikprøver var flere eksempler på, at medicinlisten ikke var ført systematisk og entydigt. Det var eksempelvis ikke tydeligt hvilke præparater, der blev administreret af patienten selv.

Det fremgår af vejledning nr. 9079 af 12. februar 2015 om ordination og håndtering af lægemidler pkt. 2.6.2. og 4.3., at ledelse og personale skal sikre, at der er overensstemmelse mellem den ordinerede og den i medicinlisten anførte medicin.

I to af to stikprøver var aktuel medicin ikke opbevaret separat fra ikke-aktuel medicin.

Derudover blev der i et køleskab i hjemmeplejens lokaler opbevaret flere forskellige præparater (herunder til injektionsbehandling) uden ordinationslabel.

Det fremgår af vejledning nr. 9079 af 12. februar 2015 om ordination og håndtering af lægemidler og af Korrekt håndtering af medicin, Sundhedsstyrelsen, 2011, at medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende. Ligeledes skal hver enkelt patients medicin opbevares adskilt fra de øvrige patients medicin ligesom aktuel medicin skal opbevares adskilt fra ikke-aktuel medicin. Der må ikke opbevares fælles håndkøbslægemidler eller læge-

ordinerede lægemidler, med undtagelse af adrenalin til brug ved akut allergisk reaktion.

Styrelsen lægger særlig vægt på, at der forelå en instruks for medicinbehandling, men at personalet ikke fulgte den.

Det er Styrelsen for Patientsikkerheds opfattelse, at det udgør en væsentlig risiko for patientsikkerheden, hvis medicinbehandling ikke følger de gældende regler herom, idet det i væsentlig grad øger risikoen for fejlmedicinering.

Journalføring

Ved tilsynsbesøget den 20. juni 2017 kunne Styrelsen for Patientsikkerhed konstatere, at der i Dragør Kommunes Hjemmesygepleje ikke blev udført journalføring i overensstemmelse med de gældende regler herom.

Det fremgår af bekendtgørelse nr. 1090 af 28. juli 2016 om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler § 10, stk. 2, nr. 2, hvilke oplysninger en patientjournal skal indeholde i forhold til de enkelte patientkontakter.

Det er uddybet i vejledning nr. 9019 af 15. januar 2013 om sygeplejefaglige optegnelser, pkt. 6.2.1, at journalen ved hver enkelt patientkontakt i relevant omfang skal indeholde følgende:

- a) Oplysning om årsag til henvendelsen eller kontakten og aktuel helbredssituation før kontakten.
- b) Dato for kontakten.
- c) Nødvendige observationer og oplysninger om patientens tilstand.
- d) Indikation for foretagne undersøgelser samt resultatet heraf.
- e) Planlagt indsats.
- f) Udført pleje og behandling, herunder opgaver udført på delegation, forebyggelsestiltag, lindring, rehabilitering, observation mv., herunder observation af virkning og evt. bivirkning af givent behandling med henblik på tilbagemelding til ordinerende læge.
- g) Beskrivelse og vurdering af resultatet.
- h) Information og undervisning af patienten.
- i) Ændringer i patientens tilstand og deraf følgende revurdering af indsatsen.
- j) Indtrådte komplikationer og bivirkninger mv.
- k) Henvisninger til andre sundhedspersoner og resultatet heraf.
- l) Aftaler med patienten, pårørende og/eller samarbejdspartnere.

Det fremgår af vejledning om sygeplejefaglige optegnelser, pkt. 8, at den ansvarlige sygeplejefaglige sundhedsperson skal sørge for, at det står i journalen, hvilken information om plejen og behandlingen der er givet til patienten eller eventuelt de pårørende i forbindelse med stedfortrædende samtykke, og hvad patienten/de pårørende på denne baggrund har tilkendegivet.

Det fremgår af vejledningens pkt. 5, at sygeplejefagligt personale er ansvarligt for at journalføre deres selvstændige opgavevaretagelse. Sygeplejefagligt personale skal endvidere journalføre delegeret behandling, som udføres som medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed).

I hjemmesygeplejen, på plejehjem, botilbud m.v., hvor der til daglig ikke arbejder læger, har ledelsen ansvar for at sikre, at behandling på stedet, der udføres som medhjælp for autoriserede sundhedspersoner, bliver journalført.

Ved tilsynsbesøget den 20. juni 2017 kunne Styrelsen for Patientsikkerhed ved en gennemgang af 3 journaler konstatere, at der i to af tre stikprøve manglede en oversigt over patientens sygdomme og funktionsnedsættelser samt aftaler med behandlingsansvarlige læge. Den aktuelle beskrivelse af pleje og behandling, opfølgning og evaluering var ikke fyldestgørende i alle tre stikprøver.

Styrelsen kunne desuden konstatere, at det ikke fremgik af sygeplejeoptegnelserne, hvilken information der var givet om behandlingen, og at der var indhentet samtykke til pleje og behandling.

Styrelsen fandt endvidere, at dokumentationen i journalerne ikke var overskuelig og systematisk i nogen af de tre stikprøver. Det var derfor ikke muligt at få et overblik over patientens journalnotater, herunder aktuelle sygdomme og funktionsnedsættelser og aktuelle sundhedsfaglige problemstillinger hos den enkelte patient. Der var ligeledes løse ark hos patienten.

Styrelsen lægger særlig vægt på, at manglerne var gennemgående i alle tre stikprøver.

Det er Styrelsen for Patientsikkerheds opfattelse, at de i tilsynsrapporten beskrevne grundlæggende og gennemgående mangler i form af ikke ajourført, fyldestgørende og systematisk journalføring rummer en betydelig fare for patientsikkerheden både med hensyn til sikring af kontinuitet og kvalitet i pleje og behandling af den enkelte patient.

Konklusion

Styrelsen finder, som ovenfor anført, at den manglende journalføring og fejl og mangler i medicinhåndteringen samlet set udgør en betydelig risiko for patientsikkerheden.

Styrelsen har ved vurderingen af sagen lagt vægt på omfanget af uopfyldte målepunkter, og at den mangelfulde journalføring var gennemgående i alle tre stikprøver. Det var således blandt andet ikke muligt at få et hurtigt overblik over hvilke aktuelle sygdomme og funktionsnedsættelser samt aktuelle sundhedsfaglige problemstillinger, der var hos den enkelte patient.

Styrelsen for Patientsikkerhed påbyder på den baggrund Dragør Kommunes Hjemmesygepleje, at sikre forsvarlig medicinbehandling fra dags dato.

Styrelsen for Patientsikkerhed påbyder videre Dragør Kommunes Hjemmesygepleje, at sikre tilstrækkelig og relevant journalføring i overensstemmelse med lovgivningen herom fra dags dato.

Manglende efterlevelse af påbuddet straffes med bøde, jf. sundhedsloven § 272, stk. 1, medmindre højere straf er fastsat i anden lovgivning.

Påbuddet kan ophæves, når Styrelsen for Patientsikkerhed ved et nyt tilsynsbesøg har konstateret, at påbuddet er efterlevet.

Offentliggørelse

Styrelsen for Patientsikkerhed skal offentliggøre alle afgørelser efter sundhedslovens § 215 b. Det følger af sundhedslovens § 215 b, stk. 2, 2. pkt. På styrelsens hjemmeside og på www.sundhed.dk offentliggøres derfor et resumé af det endelige påbud. Et udkast til resumé fremgår nederst i dette brev.

Vi gør opmærksom på, at det enkelte behandlingssted også skal offentliggøre påbuddet på behandlingsstedets egen hjemmeside samt gøre påbuddet umiddelbart tilgængeligt på selve behandlingsstedet. Det følger af § 2, jf. § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 604 af 2. juni 2016 om offentliggørelse af påbud givet som led i Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med sygehuse, klinikker og andre behandlingssteder.

Klagevejledning

Man kan ikke klage over Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelse og sagsbehandling til nogen anden administrativ myndighed, jf. sundhedsloven § 215, stk. 2.

Med venlig hilsen

Sofie Amalie Bøje Nielsen
Fuldmægtig, cand.jur.

Birgitte Nielsen
Oversygeplejerske

Lovgrundlag

Lovbekendtgørelse nr. 1188 af 24. september 2016 om sundhedsloven

§ 213. Styrelsen for Patientsikkerhed fører det overordnede tilsyn med sundhedsforholdene og den sundhedsfaglige virksomhed på sundhedsområdet.

Stk. 2. Styrelsen for Patientsikkerhed gennemfører løbende tilsyn med udvalgte behandlingssteder nævnt i § 213 c, stk. 1, ud fra en løbende vurdering af, hvor der kan være størst risiko for patientsikkerheden.

§ 213 b. Styrelsen for Patientsikkerhed udarbejder en tilsynsrapport efter tilsynsbesøg udført efter § 213, stk. 1 og 2, og en årlig sammenfatning af observationer og vurderinger som følge af tilsynet efter § 213, stk. 2.

§ 215 b. Hvis de sundhedsmæssige forhold på et behandlingssted omfattet af tilsyn efter § 213, stk. 1 eller 2, kan bringe patientsikkerheden i fare, kan Styrelsen for Patientsikkerhed give påbud til disse, hvori der opstilles sundhedsmæssige krav til den pågældende virksomhed, eller give påbud om midlertidigt at indstille virksomheden helt eller delvis.

Stk. 2. Afgørelser efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Styrelsen for Patientsikkerhed offentliggør afgørelser truffet efter stk. 1.

§ 272. Medmindre højere straf er fastsat i anden lovgivning, straffes med bøde den, som undlader at efterkomme en forpligtelse efter § 202 a, stk. 1-4, § 202 b, stk. 1, eller § 213 a, stk. 1, 2 pkt., § 213 c, stk. 1, eller § 215 b, stk. 1, eller som overtræder regler, påbud eller forbud udstedt i medfør af § 220, stk. 2, 3 og 7.